

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR
AVV. DR. DUNCAN BORG MYATT

Udjenza tal-15 ta' Mejju 2023

Talba nru. 96/2021

**OBERON CONSULTING LIMITED (C 82920) U
CHRISTIAN ZARB ADAMI (KI 130179M)**

VERSUS

**EDWARD ZAHRA (KI 130179M)
EZERCITANTI FIL-KUMMERC BHALA RABAT MARBLES**

IT-TRIBUNAL,

Ra illi b'Avviz tat-Talba ipprezentata fl-24 ta' Marzu 2021 (a fol 1 et seq), l-atturi talbu sabiex il-konvenut jigi kkundannat ihallas lill-atturi s-somma ta' erbat elef sitt mijà u sebgha u sittin Ewro u tnejn u erbghin centezmu (Eur 4667.42) rappresentanti bilanc minn ammont akbar wara li l-kontendenti kienu dahlu f'neozju fejn l-intimat kien obbliga ruhu li jwettaq xi xogholijiet. L-atturi hallsu Eur 15,478.19 permezz ta' cekk mahrug mill-Bank of Valletta datata 21 ta' Jannar 2019. Wara dan minhabba li l-intimat qal li tali cekk ma setax jissarraf, l-atturi kienu għamlu trasferiment bankarju dirett fl-istess ammont. Sussegwentament l-intimat rega ittentu jsarraf ic-cekk u dan issarraf u allura l-atturi hekk gew hallsu doppju. Apparti dan kien għad hemm xi xogħol iehor li għadu ma thallasx li kien jammonta għal Eur 10,810.76 u b'hekk hemm lok għal rifuzjoni fl-ammont ta' Eur 4,667.42. Bi-ispejjez inkluz dawk ta' l-ittra uffīċċjali 1289/19 u imghax legali.

Ra li l-konvenut gie debitament notifikat fit-8 ta' Gunju 2021 (Fol.9) u li pprezenta risposta fit-18 ta' Gunju 2021 fejn eccepixxa illi l-ammont li qed jigi mitlub bhala rifuzjoni huwa eccessiv billi l-ammont li għandu jigi ritornat kif ga gie offert diversi drabi huwa ta' Eur 1508.21. Illi l-ammont ta' Eur 3159.21 huwa kontestat.

Ra d-dokumenti esebiti;

Sema l-kontro-ezamijiet ta' Araidne Massa u Dex Zahra.

Sema t-trattazzjoni ta' l-abbli difensuri tal-21 ta' Marzu 2023.

Ra l-atti processwali;

Ra illi din il-kawza thalliet għas-sentenza.

Provi

Illi qabel dan it-Tribunal jghaddi biex jagħmel il-kunsiderazzjonijiet tieghu, ikun utli li ssir sintezi tax-xhieda prodotta.

Xehdet Ariadne Massa, sieħba ta' l-attur li jghixu flimkien fl-appartament fejn kien qed isiru x-xoghlijiet. FL-2017 kien inkarigaw lill-konvenut sabiex jagħmlu l-flooring kollu ta' l-appartament u kmamar tal-banju u gallerija. Ix-xhud tħid illi, "*minhabba li l-appartament għandu veduta tal-Belt Valletta xtaqna nottimizzaw dawk il-veduti billi noholqu effett bejn gewwa u barra li jkun kemm jista jkun seamless. Għalhekk ghazilna irham 'volakas' għal gewwa li gibna stima għalih bil-prezz ta' Eur 125 kull metru kwadru u bicciet kbar ta' materjal identiku artificjali magħrugin bhala "statuario luminam" għal prezz ta' Eur 130 metru kwadru.*"

Minhabba l-effetti li riedu joholqu, x-xhud tħid illi ftehma ma' Dex Zahra sabiex qabel jiprocedi bil-qtugh tal-materjal li kien ordnaw, kellu jcempel lill-atturi jew lil perit tagħhom sabiex ikunu certi li kuntenti bil-qies. Minkejja dan, Dex Zahra kien naqas milli jinforma lill-atturi qabel inqata l-materjal u meta beda jitwahhal, l-atturi kien infurmaw mill-ewwel lil Dex Zahra li ma kienux kuntenti li certu materjal gie maqtugh zghir. Minhabba li l-atturi ma kienux kuntenti kif beda jinqata l-madum huma talbu lill-konvenut sabiex jaqla r-raised flooring. Ix-xhud tħid illi kienet iltaqet ma' Edward Zahra u dan beda jghajjat magħha.

Ix-xhud tkompli tħid illi, "*Għalkemm kollo kien jindika li s-sitwazzjoni fir-rigward tal-flooring ta' barra kienet rizolta, gejna prezentati b'fattura minn Rabat Marbles u b'hekk l-ispiza tal-materjal tal-gallerija regħġejt tfaccat.*" Dan minkejja illi l-konvenut kien weighed li dan il-pagament kellu jinqata. Fil-21 ta' Jannar 2019 l-attur bagħtu cekk ta' Eur 15,478.18 biex ikopru parti mill-kont, eskluz il-gallerija izda dan ma setax jigi msarraf skond il-konvenuti. Għaldaqstant, "*Kristian iddecieda li jagħmel direct transfer ghall-istess ammont*" izda ma kienx ikkancella c-cekki li kien ga hareg. Fit-12 ta' Frar 2019, "*ic-ċekk li suppost gie imqatta u li BOV kienu rriffjutaw li jsarrfu, gie msarraf b'mod frawdalenti minn Rabat Marbles*". Għaldaqstant il-konvenut gie li rcieva l-ammont ta' Eur 30,956.36.

Fl-udjenza tat-8 ta' Novembru 2021, xehed il-Perit Kirsten Micallef li jghid li kien inkarigat mill-alterazzjonijiet ta' l-appartament kif ukoll mill-finishings. Ix-xhud spjega ix-xogholijiet u laqghat li saru mal-konvenut. Jghid illi "il-ftehim huwa li ovvjha ma jistax jinga b'dak il-kobor li kien ghax kien ferm kbir ghall-uzu li kien ser jintuza, u kelleu jitnaqqas mis-size biex ikun jista jigi installat. Il-problema li ma konniex konsultati iktar imbagħad u kienu marru hemm hekk u sabuh lest." Il-perit ikompli jghid illi x-xogħol ma sarx kif suppost. "Il-punt huwa li x-xogħol meta sar ma sarx skond ix-xewqat u skond il-ftehim li kellhom bejnietom".

Xehed iben il-konvenut Dex Zahra permezz ta' affidavit illi ikkonferma illi Edward Zahra jigi missieru jezercia l-kummerc tieghu taht Rabat Marbles li jimpurtaw, jiffabrikaw u jqieghdu l-irham, madum u travertine għal djar, lukandi u postijiet ohra. Ix-xhud ipprezenta l-quote li kienu hargu lill-atturi. Għar-rigward tax-xogħiol fil-gallerija Dex Zahra jghid illi, "*Fil-gallerija immarkaa bl-orangjo din hija l-area in contgention, kelleu jsir madum irqiq f'qisien kbar.*" It-total tax-xogħolijiet kienu jammontaw għal Eur 19,307. Fil-prċess tax-xogħolijiet, kien zdied xi xogħol li ma kienx inkluz fil-quote originali fosthom parti mill-open plan u l-screed. Ix-xhud jghid illi is-sistema ta raised flooring li xtaqu l-atturi il-madum ma setax ikun irqiq ghax inkella jinkiser. Izda x-xhud ighid illi "*pero dawn baqghu jinsistu mieghi sabiex insib mod u manjiera sabiex inkun nista nuza l-istess madum, ghaliex dan kien jaqbel hafna ma' l-irham ta' gewwa.*" Finalment ix-xhud ighid illi l-madum twahhal b'success. Madankollu, l-atturi kienu l-mentaw mal-konvenut meta x-xogħol kien kwazi lest billi infurmaw illi "*Hi Dex, I'm having a conversation with Kris, he's quite upset at the way the laminate has been cut so small and now we it looks like we could have easily settled for cheaper tiles instead. . . Is there a away to remedy the situation to have larger slabs?*"

Ix-xhud ikompli jghid illi dak li riedu l-atturi kien diffici minhabba r-raised flooring u li dan il-hsieb kien gie diskuss anke mal-Perit tagħhom – "*Nixtieq nenfasizza li ladarba l-order kienet saret u għalina kienet finali- u x-xogħol kien kwazi lest, il-bdil fis-sitwazzjoni fl-appartament tas-sinjuri ma għandniex inbatuh ahna.*" (Fol.64).

F'punkt 31 ta' l-affidavit tieghu, Dex Zahra jghid illi dinil-kwistjoni qamet minhabba li c-cekk li intbagħat mill-atturi fl-ammont ta' Eur 15,478.18 ma setax jissarraf ghall-ewwel izda fl-istess hin l-atturi kienu bagħtu dan l-ammont permezz ta' bank transfer. "*Għalhekk b'kollox ahna rcevejna Eur 30,956.36 mentri fil-verita ahna kellba nthallsu l-ammont ta' Eur 32,430.*" Illi sussegwentament ingħata skont fuq l-ammont relatax max-xogħol tal-gallerija li giet tiswa Eur 6141.43 u li għaldaqstant ix-xhud jghid li hemm bilanc ta' Eur 1508/21 a favur l-atturi li l-konvenut huwa lest li jħallas.

Fl-24 ta' Mejju 2022 xehdet Ariadne Massa in kontro ezami li qalet illi x-xogħol li għamel il-konvenut kien tajeb ghajr dak li sar fil-gallerija. Ix-xhud tispecifika illi "*Il-problema hija u dejjem kienet kif għandu jinqata l-materjal. . . . Ghidna, eh orrajt, mela morna nitkellmu ma' Dex u qalilna 'jien biexnaghmel raised flooring sejkollna naqtghu'. Ghidnilu ahna ma nixtiequx li jinqata. Qalilna orrajt mela ha nghidilkom x-naghmlu ha nara what is the biggest leap I can give you, mingħajr ma nikawza. Unċemplikom.*" Ix-xhud tghid illi huma kienu lesti jbiddlu t-tip ta' materjal kemm-il darba il-materjal kien ser jinqata f'bicciet zghar. – "*Il-problema, it stems from the fact li Dex kelleu jew icempel lili jew lill-Perit biex jghidilna jew jinfurmana, isma din sejkollna naqtghu that much, u ahna nghidulu ok irriduh jew ma rriduhx.*" Tkompli tghid illi t-telefonata qatt ma saret u meta raw il-qisien li inqatħu l-materjal irrealizzaw li setgħu marru xtraw materjal ferm irħas.

Ix-xhud tikkonkludi l-kontro ezami tagħha billi tghid illi – “*Il-kwistjoni qegħdin hawnhekk ghax ukoll kien issarraf ic-cekk b'mod frodulenti. U dik, ahna meta kont ghidlu biex iqatta c-cekk ghax m'ghaddiex. Ma nafx kif, f'daqqa wahda, issarraf gimgha wara. Meta l-BOV kienu qalulna li ma jissarraf u konna għamilnielu transfer immedjatamente.*”

Fl-udjenza tat-18 ta' Novembru 2022, xehed Dex Zahra in kontro ezami li jghid illi oħtu tiehu hsieb issarraf il-pagamenti. Ix-xhud jikkonferma li d-dokument esebit a Fol. 41 huwa c-cekk li kien intbagħat mill-atturi lill-konvenuti fl-ammont ta' Eur 15,478.15. Ix-xhud ighid illi dan ic-cekk ma ssarrafx għaliex kien hemm problema bil-firma. Minkejja dan, ix-xhud ighid illi evetwalment ic-cekk issarraf. Ix-xhud ighid hekk a fol.83, “*Iva mela, hemm, is-sur Zarb Adami kien għamlilna bank transfer ta' l-istess ammont biex jirriplejsja lil dan ic-cekk. Issa sa dak it-tant ic-cekk ircevnejn lura u rega gie ddepozitat. It-tieni darba c-cekk l-istess bank, fl-istess branch sarrfuh. Issa dan ic-cekk gie depozitat bi zball, it-tieni darba. Pero jien kien għadu jonqosni nigbor ammont dovut illu huwa ikbar min dak ic-cekk illi ahna sarrafna.*” Ix-xhud ighid illi wara li ssarraf ic-cekk jista jkun illi kienu ircevew xi ittra anke telefonata mill-bank.

Ikkunsidra

Illi din il-kawza, minkejja li l-partijiet għażlu li jidħlu fid-dettal dwar l-appalt miftiehem bejnietom, tittratta fuq flus li thall-su doppjament, b'cekk u permezz ta' bank transfer. L-atturi għamlu pagament fl-ammont ta' Eur 15,478.18 għal xogħol li kien sar lill-konvenuti. Dawn ta' l-ahħar ma setghux isarrfu dan ic-cekk mihabba li l-bank infurmahom li l-firma ma kienetx taqbel. Għaldaqstant l-atturi sabiex jonoraw il-fattura li kellhom iħallsu għamlu bank transfer fl-istess ammont li kien ic-cekk li ma ssarrafx.

Wara ftit jiem il-konvenut jew delegat tieghu, rega ittanta jsarraf l-istess cekk, u dan wara li kien ga ċieva l-flus permezz ta' bank transfer, u din id-darba l-bank accetta dan il-hlas. Fil-fatt mix-xhieda prodotta ma hemmx kontestazzjoni li sar hlas doppju ta' l-istess ammont fi ftit jiem – wieħed permezz ta' bank transfer u iehor b'cekk. Għaldaqstant il-konvenut ċieva b'kollo l-ammont ta' Eur 30,956.30.

Illi huwa minnu illi f'korrispondenza li intbghat fis-17 ta' Jannar 2019 minn Graziella Cortis għann-nom tal-konvenut lill-atturi hija tħalli hekk:- “*Please find attached invoice for Eur 15,478.18 as requested. The remaining balance excluding the balcony floor is Eur 10,810.76.*”(Fol.23). Sussegwentament għal din l-email kien sar il-hlas ta' l-ammont ta' Eur 15,478.18 fil-21 ta' Jannar 2019 (Fol.42) u transazzjoni ohra fl-istess ammont datata 7 ta' Frar 2019 (Fol.43).

Illi jekk wieħed jieħu dan ix-xenarju, jigi konkluz illi l-atturi hallsu t-total ta' Eur 30,956.36 meta kumparat ma' l-ammont ta' Eur 26,288.94 li kelli jithallas skond il-korrispondenza datata 17 ta' Jannar 2019. Dan ifisser illi l-atturi gew hallsu Eur 4667.42 iktar, liema ammont qed jigi mitlub permezz ta' din il-kawza. Minn dan l-ammont huwa pacifiku wkoll bejn il-partijiet illi Eur 1508.20 mhux kontestati stante illi l-konvenut jaqbel li dan għandu jigi rifuz lura. Mela l-kwistjoni tibqa biss fuq l-ammont ta' Eur 3159.22.

Illi l-konvenut min-naha tieghu qed jikkontendi, u dan huwa car anke mill-email mibghuta minn Graziella Cortis, illi minbarra dawn l-ammonti, hemm ix-xogħolijiet li saru fil-gallerija liema xogħolijiet

hemm kontestazzjonijiet dwar kif kelly u sar ix-xoghol. Izda dan it-Tribunal ma gie ipprezentat l-ebda fattura li turi x-xogholijiet li saru fil-gallerija u l-ammonti relatati specifikament ghal dan ix-xoghol mizjud.

Illi d-dokumenti a Fol.29 li jirrizulta fi credit note a favur l-atturi fl-ammont ta' Eur 4308.54 u datat 17 ta' Jannar 2019 huwa wkoll sinifikanti ghal dan it-Tribunal biex iwasslu ghal konvicitment illi l-atturi verament ghandom jiehdu rifuzjoni ta' flus.

Illi t-Tribunal huwa car f'dan il-hsieb illi din il-kawza ma tittrattax jekk ix-xoghol partikolarment tal-gallerija sarx skond is-sengha u l-arti jew le ghaliex din ma kienetx il-mertu tal-kawza. Anzi jidher illi l-atturi kienu kuntenti bix-xogholijiet kollha eskluz tal-gallerija. Rigward l-ispejjez jew l-ammonti relatati max-xoghol kollu li sar fil-gallerija ma hemm xejn li jindika car l-ammonti marbuta ma' dawn ix-xogholijiet.

Illi fil-kunsiderazzjonijiet tieghu, dan it-Tribunal ra li l-mertu ta' din il-kawza jittratta dak li gara bejn is-17 ta' Jannar 2019 u Frar 2019 fejn inhareg kont u bil-hlas doppju li sar, l-atturi gew għandhom jiehdu l-ammont ta' Eur 4667.42.

Illi l-artikolu 1021 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovd iż-żi: "*Kull min jirċievi, sew xjentement jew bi żball, haġa li hu ma kellux jieħu la taħt obbligazzjoni ċivili lanqas naturali, għandu jroddha lil dak li minn għandu jkun irċiviha bla jedd.*"

Illi l-azzjoni indebiti solutio hija maħsuba biex kull min jirċievi sew xjentement jew bi żball haġa li hu ma kellux jieħu la taħt obbligazzjoni ċivili u lanqas naturali għandu jroddha lil dak li minn għandu jkun irċevieha bla jedd. Ĝie kemm-il darba ritenut li hemm tlett elementi li jridu jiġu ppruvati biex tirnexxi azzjoni ta' l-ħlas indebitu u dawn ġew imfissra fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell (sede Superjuri) tat-8 ta' Mejju 2001, fil-kawża flismijiet Paul Camilleri vs. Silvio Mifsud et (App Civ Nru 645/1981), fejn jinsab irritenut illi l-attur kellu jekk ried jittanta l-azzjoni tal-indebitu b'success l-obbligu li jipprova t-tlett elementi tal-azzjoni. Dawn huma:- (a) Illi huwa hallas l-ammont minnu reklamat. (b) Li dak li hallas ma kienx minnu dovut lil min hallsu (c) Li kien hekk hallas minhabba zball. Jispetta lil min jipproponi l-azzjoni li jipprova l-ħlas, l-ineżiżtenza tal-causa solvendi u l-iżball.

Jitnissel minn dan illi "l-fondament ta' l-azzjoni ta' indebitu huwa l-izball f'min ikun hallas, liema zball ma għandux japrofitta minnu min ikun ircieva l-ħlas, skont il-massima ta' gustizzja naturali 'jure naturae aequum est neminem cum alterius detrimento fieri locupletiorem" ("Alfred Tonna et -vs- Carmela Bugeja et", Appell Civili, 8 ta' Frar 1957 u "Frank Schembri -vs- George Scicluna", Appell Civili, 24 ta' Ottubru 1975)."

Illi l-konvenut, anke jekk bi zball genwin (ma giex ppruvat mod iehor) ha hlas doppju u b'hekk ecceda dak li kien qed jitlob hu stess sa dak iz-zmien u ghax-xogholijiet magħmula. Illi mill-email ta' l-istess Graziella Cortis, huwa evidenti li saru pagamenti bi hlas zejjed. Rigward xogholijiet mizjudha u cieo tal-gallerija, l-konvenut kelly jiispjega dan b'mod car anke permezz ta' itemized bill li juri x-xogholijet li saru zejda u jibghat kont lill-atturi u mhux minn 'zball' jieħu l-opportunita li jarrikixxi ruhu a bazi ta' xogholijiet ohra.

Decide

Ghaldaqstant it-Tribunal qieghed jaqta u jiddeciedi din il-kawza billi jilqa t-talbiet attrici u jikkundanna lill-konvenut ihallas l-ammont ta' erbat elef sitt mijà sebgha u sittin Ewro u tnejn u erbghin centezmu (Eur 4667.42) lill-atturi, bl-imghax legali ta' 8% mil-lum ai termini ta' l-Artikolu 1023(2) tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta sad-data tal-hlas effettiv. L-ispejjez kollha ta' din il-kawza għandhom jithallsu fl-intier tagħhom mill-konvenut.

Avv. Duncan Borg Myatt

Gudikatur